

de aandssvage, kan man ikke vide, der kan ske mange Ting, som der ikke burde ske over for den Slags Individuer. Jeg tror derfor, at det er uheldigt, at disse Anstalter vedblive at være private, og det er mit største Haab, at Staten en Gang maa komme til at overtage dem. Det er nu ikke min Mening at ville søge dette gennemført her ved denne Lov. Det forhindres jo navnlig af den fremrykkede Tid i Rigsdagssamlingen, og det forhindres endvidere af de Omstændigheder, der foreligge som Basis for det foreliggende Forslag. Der er nemlig en uhyre Trang til, at Staten yder dette Laan til de Kellerske Anstalter for at sætte dem i Stand til den Udvidelse, som der er Tale om. Jeg nævner ikke mit Standpunkt i Haab om at faa noget i den Retning gennemført her, men kun for at sige, at naar vi faa Sagen til senere Behandling — og det ville vi faa, thi Lovforslaget forudsætter, at den Udvidelse, her er Tale om, ikke er tilstrækkelig, i alt Fald ikke for et langt Tidsrum — tror jeg, at vi maa komme til, at Staten overtager Anstalterne. Det forudsættes i Lovforslagets sidste Paragraf, at saafremt Forholdene nødvendiggøre en Forhøjelse af Statsbidraget, skal det fastsættes paa de aarlige Finanslove; jeg forudsætter altsaa, at Spørgsmaalet vil komme op igen maaske om ikke ret lang Tid, og netop fordi man behøver større Plads til de aandssvage end den, der ved dette Lovforslag kan skaffes til Veje. Jeg vil da udtale det Haab, at vi, naar denne Sag kommer til Behandling igen, kunne komme til at drøfte dette Spørgsmaal mere indgaaende og alvorlig, om det ikke var bedre i Stedet for at yde Tilskud til private Anstalter at lade Staten overtage det hele. Naar det sker, er jeg overbevist om, at Sagen er i de rette Hænder, og at der da vil kunne blive truffet saadanne Foranstaltninger, at alle, der behøve en saadan Pleje, ogsaa virkelig kunne faa den. Og disse Betingelser tror jeg ikke kunne skaffes til Veje, førend Staten overtager dem. Jeg anbefaler saaledes Lovforslaget, som det foreligger, til hurtig Fremme, saa det kan vedtages inden Samlingens Slutning, for at der hurtigst mulig kan blive skaffet de aandssvage saa megen Plads som mulig.

Finansministeren (Hørring): Det er en Bemærkning fra det ærede 2det kongevalgte Medlem (Goos), som giver mig Anledning til at udtale mig med Hensyn til Bestemmelsen i § 2. Som det vil erindres, gik det oprindelige Lovforslag ud paa, at

Finansministeren skulde bemyndiges til paa Statskassens Vegne at overtage Garantien for Forrentning og Afdragning af et Laan paa indtil 1,250,000 Kr. i Anledning af de ny Bygningers Opførelse. Der har i Folketingets Udvalg været Ønsker oppe om, at man i Stedet for at gaa til denne Garanti skulde søge at skaffe Anstalterne et Laan til 3³/₄ pCt. enten af Statskassen eller af andre offentlige Midler. Det var Meningen, at Finansministeren skulde have Bemyndigelse til at imødekomme dette Ønske ved Hjælp af den Bestemmelse, som indeholdes i § 2 i det nu foreliggende Lovforslag, men denne Bestemmelse er for saa vidt ikke bleven saa heldig affattet, som ønskeligt var. Den er nemlig kommen til at lyde paa, at Finansministeren bemyndiges til af andre offentlige Midler end Statskassens — foruden af Statskassen selvfølgelig — at yde et Laan paa indtil 1,250,000 Kr. Det kunde altsaa se ud, som om Finansministeren her fik en Bemyndigelse til at paalægge Bestyrelsen af offentlige Midler, som ikke ere Statskassens Midler, at give et Laan som dette, selv om dette Laan var imod den paagældende Institutions Interesse, men det er selvfølgelig ikke Meningen. Saafremt Laanet skal ydes af andre offentlige Midler end Statskassen, kan det kun blive ydet, for saa vidt de Vilkaar, der blive satte for Laanet — altsaa navnlig de 3³/₄ pCt. — af vedkommende Anstalts Bestyrelse skønnes at være i Anstaltens egen Interesse. Ellers vil der ikke blive Spørgsmaal om at bruge denne Bemyndigelse, og andet har heller ikke været tilsigtet fra Folketingets Side, derom er jeg overbevist. Det vil selvfølgelig stille sig saaledes, at det bliver Statskassen, som kommer til at yde i ethvert Tilfælde en Del af Laanet. Der kan ikke være Tale om, at man af en Anstalt — jeg tænker her nærmest paa Statsanstalten for Livsforsikring — skulde faa et 1ste Prioritetslaan i den ny Anstalt til hele den Værdi, som Bygningerne og Grunden have. Skulde man have et Laan ydet andetsteds fra end fra Statskassen, maa det ske ved, at man delte Laanet, saaledes at Statsanstalten for Livsforsikring gaar ind med et mindre 1ste Prioritetslaan, som Bestyrelsen kan finde sin Regning ved at give i Aandssvageanstalterne paa de Vilkaar, jeg har nævnt, og at Staten saa giver et Laan paa 2den Prioritet efter dette Laan. Det stemmer ikke med Ordene i § 2, men jeg tvivler ikke om, at naar jeg handler i Overensstemmelse med, hvad der er Meningen med denne Bestemmelse, vil jeg ogsaa ganske rolig kunne gøre det.